

คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา

Professional Characteristics of Administrator in Hatyai Municipal Schools,
Hatyai Songkhla

พระมหาสุชาติ เจ้า^{1*} และตรีภูมิรินทร์ ตรีตรีศวร²

Phramaha Socheat Chao^{1*} and Tripumin Tritrishualr²

¹ นักศึกษาปริญญาโท, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา

¹ Graduate student, Master of Education Program in Educational Administration, Hatyai University, Songkhla

² ดร., อาจารย์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา

² Dr., Hatyai University, Songkhla

*Corresponding author, E-mail: chaosocheat@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีความแตกต่างกัน ในด้านตำแหน่งการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .989 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการพัฒนาตนเอง ในเชิงบริหาร ด้านการจัดระบบ ด้านการบริหารจัดการ และด้านสังคมและชุมชน ตามลำดับ

2. ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีตำแหน่งการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการจัดระบบ ด้านสังคมและชุมชน ด้านสังคมและชุมชน และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านการบริหารจัดการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาด้านสังคมและชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในภาพรวมและรายด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

4. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านสังคมและชุมชนและด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: คุณลักษณะ, ความเป็นมืออาชีพ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This survey research aimed to study and compare the characteristics of professional administrators according to the opinions of school teachers in Hatyai Municipality, Songkhla to the work position, education and work experiences. The sample were 186 school teachers in Hatyai Municipality, Songkhla. The research instrument used was questionnaire for the rating scales constructed by the researcher. The reliability was .989. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The results were as follows

1) The characteristics of professional administrators, according to the opinions of school teachers in Hatyai Municipality, Songkhla, when considering of the mean value in overall and individual aspect was rated in a high level. By ranking in order, academic ethics, self-management development, system management, management and social and community was ranked by respectively.

2) School teachers in Hatyai Municipality, Songkhla with different working positions had different opinions on the characteristics of professional administrators in dimensions of ethical and moral, system management, social and community and self-management with statistically significant difference at .01 level except dimension of management was found statistically significant difference at .05 level.

3) School teachers in Hatyai Municipality, Songkhla with different education had different opinions on the characteristics of professional administrators in dimension of social and community with statistically significant difference at .05 level. The overall and the other aspects are not significant.

4) School teachers in Hatyai Municipality, Songkhla with different work experiences had different opinions on the characteristics of professional administrators in dimension of ethical and moral, social and community and self-management with statistically significant difference at .05 level. The overall and the other aspects are not significant.

Keywords: Characteristic, The professional, School administrators

บทนำ

ในสภาพที่สังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจัดการบริหารองค์กรต่าง ๆ จะต้องตามความเปลี่ยนแปลงนั้นให้ทัน มิเช่นนั้นจะต้องถูกทิ้งไว้ด้านหลัง และในที่สุดจะประสบความล้มเหลว เพราะความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรย่อมขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้บริหารองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรทางการศึกษาที่มีผลกระทบต่อชีวิตและอนาคตของเยาวชน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและพฤติกรรมในการบริหารงานเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมากขึ้น ผู้บริหารในฐานะที่รับผิดชอบในการแปลงนโยบายเพื่อไปสู่การปฏิบัติ จึงต้องมีคุณลักษณะและความสามารถที่จะรวมพลังในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร และความอยู่รอดของสถานศึกษาในโลกยุคปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารยุคใหม่ต้องเตรียมตนเองให้มีคุณลักษณะและขีดความสามารถที่เหมาะสม เพราะผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาโดยต้องดำเนินการส่งเสริมอำนวยความสะดวก ประสานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตเยาวชนที่พึงประสงค์ให้บรรลุเป้าหมาย (สกุรัตน์ กมฺพาศ, 2550, น. 99) ผู้บริหารองค์กรจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ การบริหารกิจการทุกกิจการไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็กหรือใหญ่ล้วนแต่ต้องอาศัยผู้บริหารมีอาชีพ นั่นหมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะสามารถเป็นผู้นำการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ (ธีระ รุญเจริญ, 2550, น. 34)

การศึกษาไทยในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น “ผู้บริหารมีอาชีพ” ที่มีความรู้และประสบการณ์สมกับที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง เป็นบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษาที่นอกจากจะเป็นผู้บริหารบุคลากรครูผู้สอนแล้ว ผู้บริหารมีอาชีพจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำการปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กล่าวคือ มีความสามารถที่จะประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการระดมความสามารถและทรัพยากรเพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนจัดให้มีกระบวนการประกันคุณภาพเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้านเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป (ตฤณ สุขนวล, 2550) เห็นได้จากการปฏิรูปการศึกษาในด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาที่รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดความเป็นวิชาชีพทางการศึกษาว่าเป็นวิชาชีพควบคุม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ออกโดยองค์กรวิชาชีพ คือ “คุรุสภา” ซึ่งสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549, น.19-20) ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพต้องประพฤติและปฏิบัติตามประกอบด้วยมาตรฐานด้านความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ อันเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ ในการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา มาตรฐานด้านการปฏิบัติงานเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรมกรปฏิบัติงานและพัฒนาางานที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการเรียนรู้หรือจัดการศึกษารวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญ อย่างต่อเนื่อง และมาตรฐานด้านการปฏิบัติตนเป็นจรรยาบรรณวิชาชีพ ที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนใน การประพฤติตนเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพให้เป็นที่เชื่อถือ ศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบ

วิชาชีพทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดังกล่าวชี้ให้เห็นความเป็นมืออาชีพของครูและผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยเริ่มจากการพัฒนาผู้บริหารทุกระดับให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จนเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาและดำเนินการไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2548, น. 44-45) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ตามเกณฑ์ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้ผู้บริหารมืออาชีพมี 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านการจัดระบบ 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านการบริหารจัดการ 5) ด้านสังคมและชุมชน และ 6) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร นอกจากนี้ อุทัย บุญประเสริฐ (2549, น. 69) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพที่สำคัญ ว่า ควรต้องมีความสามารถในเชิงวิชาการที่เป็นที่ยอมรับของคนในวงการบริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง โดยทั่วไปกับงานการศึกษาของสถานศึกษา ความเป็นคนซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม การเป็นผู้มีวิสัยทัศน์เห็นการณ์ไกลมองอนาคตขององค์กรและมองข้างหน้าเป็นหลัก ความรู้ความเข้าใจในการปฏิรูปการศึกษา ความสามารถในการบริหารจัดการ ความรู้เข้าใจเรื่องหลักสูตร ศาสตร์การสอน รูปแบบการเรียนการสอน ความรู้และความสามารถทางด้านเทคโนโลยีในระดับที่เพียงพอ ความสามารถในการแสวงหาทุน แหล่งทุน และการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและการเป็นผู้มีจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย การเป็นผู้บริหารมืออาชีพจึงต้องมีการฝึกฝน อบรม และทำอย่างสม่ำเสมอในการเรียนรู้ทุกเรื่องทำให้เกิดเป็นศาสตร์ อีกทั้งยังมีการพัฒนาและวิจัยอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้การบริหารงานของสถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้น จึงจะเอื้ออำนวยต่อการบริหารงานและพัฒนาการศึกษา

วัฒนธรรมความเป็นมาของการเข้าสู่การบริหารการศึกษามีที่มาจากแตกต่างจากผู้บริหารหน่วยงานด้านอื่นที่ไม่ใช่การศึกษาคือ ผู้บริหารการศึกษามักเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกมาจากนักการศึกษาหรือนักวิชาการมาก่อน ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญการในการจัดการเรียนรู้มาก่อน อาจจะไม่มีความเกี่ยวข้องกับหลักการบริหาร แต่โดยทั่วไปผู้บริหารทุกอาชีพรวมทั้งด้านการศึกษา จำเป็นต้องรู้ศาสตร์และมีศิลปะในการบริหารงาน ทั้งด้านการวางแผน งบประมาณและทรัพยากรขององค์กร ซึ่งรวมไปถึงบุคลากรด้วย ดังนั้นการเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษามืออาชีพจึงต้องเรียนรู้ทั้งหลักการและงานด้านบริหาร ตลอดจนจรรยาวัชระของความเป็นผู้นำ ผู้บริหารทางการศึกษาซึ่งเป็นความรู้ใหม่ที่ต้องเพิ่มเติมจากความชำนาญการที่มีอยู่เดิม (สุภัททา ปิณฑะแพทย์, 2559) สอดคล้องกับ เรณู กองชาญ, (2553, น. 22) กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อองค์กร ผู้บริหารจึงต้องปรับปรุง และพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่ดีในทุก ๆ ด้าน ต้องมีจัดระบบการทำงานที่ดี ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการ คุณลักษณะที่ดีที่เหมาะสมจะช่วยส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จในการบริหารองค์กร ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องมีลักษณะ หรือคุณสมบัติเฉพาะ ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ รวมทั้งการจัดการศึกษาของหน่วยงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สภาพบริบทของการจัดการศึกษาในสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่รับผิดชอบจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีสถานศึกษาในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ มีทั้งหมด 6 สถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) สถานศึกษาเทศบาล 2 (บ้านหาดใหญ่) สถานศึกษาเทศบาล 3 (โศภณพิทยาคุณานุสรณ์) สถานศึกษาเทศบาล 4 (วัดคลองเรียน) สถานศึกษาเทศบาล 5 (วัดหาดใหญ่ใน) และ สถานศึกษาเทศบาล 6 (อนุบาลในฝัน) ทั้งนี้สำนักเทศบาลนครหาดใหญ่ มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเทศบาลให้ได้มาตรฐานสากล และพัฒนานครหาดใหญ่ให้เป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อคุณภาพของผู้เรียน (สำนักงานเทศบาลนครหาดใหญ่, 2559) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้การบริหารและการพัฒนาการศึกษาบรรลุผลสำเร็จและมีคุณภาพสูงสุด โดยต้องการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อนำผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอาชีพ มีคุณภาพ และมาตรฐานสามารถที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยยึดกรอบแนวคิดคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ตามเกณฑ์ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา, 2548, น. 44-45) ซึ่งกำหนดผู้บริหารมืออาชีพไว้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านการจัดระบบ 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านการบริหารจัดการ 5) ด้านสังคมและชุมชน และ 6) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 6 สถานศึกษา จำนวน 352 คน (สำนักงานเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา, 2560)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp 607 – 610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 43) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จำนวน 186 คน จากนั้นผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสถานศึกษา และสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากแบบไม่ใส่คืน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าที่มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ .989 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม แสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม

(n = 186)

คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.31	0.58	มาก
2. ด้านการจัดระบบ	4.29	0.54	มาก
3. ด้านวิชาการ	4.31	0.53	มาก
4. ด้านการบริหารจัดการ	4.27	0.53	มาก
5. ด้านสังคมและชุมชน	4.26	0.52	มาก
6. ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร	4.30	0.55	มาก
รวม	4.29	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$, S.D.= 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากเช่นกัน สามารถเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านวิชาการ ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = 0.53) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x} = 4.31$, S.D.= 0.58) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ($\bar{x} = 4.30$, S.D.= 0.55) ด้านการจัดระบบ ($\bar{x} = 4.29$, S.D.= 0.54) ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 4.27$, S.D.= 0.53) และด้านสังคมและชุมชน ($\bar{x} = 4.26$, S.D.= 0.52) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ตำแหน่งการปฏิบัติงาน				t	p- value
	อัตราจ้าง n=33		ประจำการ n=153			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.60	0.54	4.24	0.57	3.345	.001**
2. ด้านการจัดระบบ	4.57	0.53	4.23	0.53	3.421	.001**
3. ด้านวิชาการ	4.60	0.49	4.24	0.51	3.658	.001**
4. ด้านการบริหารจัดการ	4.51	0.48	4.21	0.53	2.915	.004*
5. ด้านสังคมและชุมชน	4.54	0.49	4.20	0.51	3.469	.001**
6. ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร	4.61	0.47	4.24	0.54	3.650	.001**
รวม	4.57	0.45	4.23	0.48	3.770	.001**

** $p < .01$, $p < .05$ *

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีตำแหน่งการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม ด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการจัดระบบ ด้านสังคมและชุมชน ด้านสังคมและชุมชน และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	p- value
	ปริญญาตรี n=130		สูงกว่าปริญญาตรี n=56			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.28	0.60	4.37	0.53	1.013	.312
2. ด้านการจัดระบบ	4.27	0.51	4.34	0.61	.820	.413
3. ด้านวิชาการ	4.27	0.51	4.40	0.56	1.552	.122
4. ด้านการบริหารจัดการ	4.24	0.51	4.33	0.56	1.133	.259
4. ด้านสังคมและชุมชน	4.21	0.51	4.39	0.52	2.157	.032*
5. ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร	4.29	0.54	4.34	0.57	.614	.540
รวม	4.26	0.48	4.36	0.52	1.321	.204

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาด้านสังคมและชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

คุณลักษณะความเป็น มืออาชีพของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p- value
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.70	1.35	4.17	.017*
	ภายในกลุ่ม	183	59.11	0.32		
	รวม	185	61.81			
ด้านการจัดระบบ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.86	0.43	1.49	.229
	ภายในกลุ่ม	183	53.23	0.29		
	รวม	185	54.10			
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.07	0.53	1.94	.146
	ภายในกลุ่ม	183	50.31	0.27		
	รวม	185	51.37			
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.94	0.47	1.70	.186
	ภายในกลุ่ม	183	50.82	0.28		
	รวม	185	51.76			
ด้านสังคมและชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.62	0.81	3.11	.047*
	ภายในกลุ่ม	183	47.83	0.26		
	รวม	185	49.45			
ด้านการพัฒนาตนเอง ในเชิงบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.83	0.92	3.15	.045*
	ภายในกลุ่ม	183	53.16	0.29		
	รวม	185	54.99			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.43	0.72	3.03	.051
	ภายในกลุ่ม	183	43.15	0.24		
	รวม	185	44.59			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผล

คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาบรรลุตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 ผู้บริหารของเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาจึงให้การอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอยู่เสมอทำให้ผู้บริหารมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ดังที่ เรณู กองชาญ (2553, น. 17) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพมีความสำคัญ และมีความจำเป็นต่อการศึกษาไทยเพราะการศึกษาไทยจะต้องปรับระบบและพัฒนาผู้บริหารให้เป็นมืออาชีพเพื่อบริหาร และจัดการด้านการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ผู้บริหารมืออาชีพยังมีความสำคัญต่อองค์กร ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพราะถ้าได้ผู้บริหารมืออาชีพแล้วจะมีความมั่นใจได้ว่าองค์กรนั้นจะสามารถแข่งขันกับองค์กรต่าง ๆ และมีผลงานที่มีคุณภาพได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด นั้นแสดงว่าคุณลักษณะการเป็นผู้นำด้านวิชาการ ถือเป็นภารกิจที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานด้านวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา (วงศ์เดือน ทองคำ, 2556, น. 51) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพจะต้องมีความสามารถในการพัฒนางานด้านวิชาการ การวางแผน การพัฒนาและการใช้หลักสูตร การจูงใจ การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนการวัดประเมินผลของนักเรียน เป็นผู้ประสานงาน ควบคุมงานด้านวิชาการ พัฒนาสภาพการทำงานของครู และสร้างบรรยากาศแห่ง การเรียนรู้ กำกับติดตามนิเทศครู ส่งเสริมสัมพันธภาพของบุคลากร (ไชยา กรมแสง 2553, น. 32) และสอดคล้องกับแอสตัน (Easton, 1974 อ้างถึงใน วงษ์เดือน ทองคำ, 2559, น. 87-88) ที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของคณบดีผิวดำที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในรัฐแถบภาคตะวันตกเฉียงของสหรัฐอเมริกา พบว่าบุคลิกและความสามารถพื้นฐานหน้าหน้าที่ ความสัมพันธ์กับอธิการบดีและหัวหน้าแผนกวิชาการ หน้าที่ในการบริหารกับคุณสมบัติทางการบริหาร และคุณลักษณะความสามารถของอธิการบดีจะนำไปสู่ความสำเร็จได้แก่ การเป็นผู้นำการศึกษาและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง มีความคิดริเริ่มและความรู้ทั่วไป

ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับรองลงมา อาจเนื่องจากว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ ที่ผ่านการคัดเลือกให้มาดำรงตำแหน่งนี้ จะต้องมีความคุณลักษณะการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม ในตนเอง เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่บริหารงานอยู่บนความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เอาเปรียบ และเห็นแก่ได้ ไม่สร้างความ

เตือนร้อนให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงาน เป็นแบบอย่างที่ดีกับทุกคน ที่ครูส่วนใหญ่ให้การยอมรับ ดังที่ วงศ์เดือน ทองคำ (2556, น. 66-67) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีนั้นจะต้องประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม คำสอนตามหลักศาสนา มีจริยธรรม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และบริหารงานโดยการยึดระบบธรรมาภิบาลเป็นที่ตั้ง สอดคล้องกับ เต็มสิริ ทิพย์จันทา (2553, น. 139-140) ที่พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก

ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้านสังคมและชุมชน อยู่ในระดับมากแต่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีคุณลักษณะที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จะสามารถระจอบใจบุคคล และชุมชนให้ความยอมรับ ศรัทธา ยินดีให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการทำงานด้วยความเต็มใจ แต่ยังไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมด้านนี้ไม่มากนัก เนื่องจากในเขตพื้นที่เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นเขตชุมชนเมืองย่านเศรษฐกิจ ผู้ปกครอง ชุมชน อาจจะมีเวลาไม่มากพอที่จะได้ใกล้ชิดกันหรือทำกิจกรรมร่วมกัน ดังที่เหมรัฐ อินสุข, นิรุตติ ศุขหลวง และสมชาติ บุญมณี (2552, น. 65-72) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านสังคมและชุมชนนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โดยมีเป้าหมายเข้าไปช่วยเหลือชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม สร้างระบบ และกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ตลอดจนการทำให้ชุมชนยอมรับนับถือในความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติตนทั้งในด้านคุณธรรม ศีลธรรม วัฒนธรรม

ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากแต่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับรองจากต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะมีคุณลักษณะด้านนี้ได้นั้น จะต้องเป็นผู้นำที่มีการวางแผนกลยุทธ์การดำเนินงาน มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเป็นผู้บริหารที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถบริหารความขัดแย้งภายในสถานศึกษา และบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนนำเทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานเสมอ (นพพงษ์ บุญจิตราดุล, 2551, น. 90) อาจจะเป็นที่ยังอยู่ในความท้าทายที่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จะต้องมุ่งมั่นพัฒนาตนเองให้ได้ สอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2551, น. 7-8) ที่กล่าวถึง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ ว่าผู้บริหารสถานศึกษาไม่ใช่ผู้บริหารส่วนราชการตามระบบราชการเป็นหลัก เป็นผู้บริหารที่รับผิดชอบต่อผลงานของสถานศึกษา เป็นผู้นำในหมู่นักวิชาชีพชั้นสูงที่มีความเป็นตัวของตัวเอง และความรับผิดชอบในวิชาชีพค่อนข้างสูง ไม่ชอบการสั่งการ ไม่ชอบการบังคับบัญชา ไม่นิยมการใช้อำนาจของตัวผู้บริหาร แต่นิยมการมีส่วนร่วม นิยมการปรึกษาหารือ การให้เกียรติกัน การรู้จักยกย่องกัน การอยู่ร่วม และปฏิบัติงานแบบเพื่อนร่วมอาชีพเป็นแบบเพื่อนร่วมงาน (Colleague) ไม่ใช่แบบลูกน้อง หรือผู้ใต้บังคับบัญชา ในขณะที่ยังมีอีกหลายส่วนที่ยังคงต้องเกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ ต้องมีระบบแบบแผน ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายการศึกษา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงต้องใช้ความสามารถอย่างสูงในการบริหารจัดการในการดูแลสนับสนุนให้ครู และให้บุคลากรของสถานศึกษาใช้ความรู้ ในความสามารถทำงาน การเรียนการสอนอย่างเต็มประสิทธิภาพ

ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีตำแหน่งการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิชาการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดระบบ ด้านสังคมและชุมชน ด้านสังคมและชุมชน และด้านการพัฒนาตนเองในเชิง บริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านการบริหารจัดการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักต่อการมี คุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ และได้เข้าร่วมการประชุมสัมมนาผู้บริหารเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้าน นี้อย่างต่อเนื่อง แต่ในการดำเนินการสร้างการรับรู้ให้กับครูผู้สอนยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการมีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมือ ออาชีพ ที่แตกต่าง สอดคล้องกับ จิรินทร์ แสกระโทก (2551) ที่พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูพบว่า ทั้งภาพรวมและราย คุณลักษณะมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาด้านสังคมและชุมชน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ กัน สอดคล้องกับ เต็มสิริ ทิพย์จันทา (2553, น. 139- 140) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอน กรณีศึกษา : สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต พบว่า ครู ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันในภาพรวมมีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูผู้สอนแต่ละวุฒิการศึกษามีความคิดเห็นต่างกันเกือบทุกด้าน ยกเว้น ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์

ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษาในด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านสังคมและชุมชนและด้านการพัฒนาตนเองในเชิง บริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับปัทมชญา สมครครดี (2559, น.769- 776) พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ ทำงานรายด้านพบว่าด้านลักษณะทางทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมความรู้ด้าน วิชาการที่ทันสมัยอยู่เสมอ ด้วยการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ให้คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพด้านวิชาการ ด้วยการอบรมสัมมนาองค์ความรู้ด้านวิทยาการทาง การศึกษาใหม่ ๆ อยู่เสมอ ๆ การจัดศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น

2. ผู้บริหารการศึกษาเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ควรที่จะส่งเสริม สนับสนุนให้ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด ได้ตระหนัก และให้ความสำคัญต่อการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นมือ ออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้านสังคมและชุมชน ด้วยการมีคุณลักษณะนิสัยที่บ่งบอกถึงความมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพราะจะสามารถครองใจบุคคล และชุมชนให้ความยอมรับ ศรัทธา ยินดีให้ความ ช่วยเหลือร่วมมือในการทำงานด้วยความเต็มใจ โดยมีแนวทาง เช่นการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และ กิจกรรมของสถานศึกษาไปสู่ชุมชน การสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โดยมี

เป้าหมายเข้าไปช่วยเหลือชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม การสร้างระบบ และกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา เป็นต้น

3. ผู้บริหารการศึกษาเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ควรที่จะส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด ยกย่องคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านการบริหารจัดการ ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา โดยจัดโครงการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำ โดยจะต้องรู้หลักการวางแผนกลยุทธ์การดำเนินงาน มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเป็นผู้บริหารที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถบริหารความขัดแย้งภายในสถานศึกษา และบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกับผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีระดับที่สูงขึ้น

2. ควรศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

เอกสารอ้างอิง

- จิรินทร์ แสกระโทก. (2551). *การศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งสถานศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยา กรมแสง. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ตฤณ สุขนวล. (2550). *การปรับตัวของชุมชนชาวประมงพื้นบ้านลุ่มน้ำปากพนัง หลังการเกิดขึ้นของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.
- เต็มสิริ ทิพย์จันทา. (2553). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนกรณีศึกษา: สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัด และบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: แอล. ที. เพรส จำกัด.
- นพพงษ์ บุญจิตราดล. (2551). *โน้ตย่อบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). เชียงใหม่: Orange Group Tactics Design.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปภัชญา สมัครคดี. (2559). *การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- เรณู กองชาญ. (2553). *คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพตามทัศนะของครูในอำเภอมวกเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- วงศ์เดือน ทองคำ. (2556). *คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในอำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สกุรัตน์ กุมพาศ. (2550). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. วารสารวิทยจารย์, 107(9) : น. 99.
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2548). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ใน การบริหารการศึกษา: นักบริหารมืออาชีพ*. นนทบุรี: ฟินธุ์พันธ์.
- สำนักงานเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. (20 สิงหาคม 2559). *การศึกษา*. สืบค้นจาก <http://www.hatyaicity.go.th/frontpage>.
- _____. (19 สิงหาคม 2559). *เทศบาลนครหาดใหญ่ กังงานทางการศึกษา*. สืบค้นจาก <http://www.hatyaicity.go.th/news/detail/533>.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เล่ม 1 : พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545*. องค์การคุรุสภา, กรุงเทพฯ.
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์. (23 กันยายน 2559). *นักบริหารการศึกษามืออาชีพ*. สืบค้นจาก http://www.supatta.haysamy.com/leader_pro.html.
- เหมรัฐ อินสุข, นิรุตติ ครุฑหลวง และสมชาติ บุญมัติ. (2552). *การศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2549). *ข้อเสนอแนะและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการศึกษา*. วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต, 2(1): 83-92.